

ning (optrykt som bilag til beretningen) og Fagbevægelsens Ulandssekretariat, at valget af samarbejdslande bør ske ud fra en forståelse af, at den er en del af et omfattende mønster af bistandsoverførsler og andre finansielle overførsler fra mange lande til mange modtagerlande. I den forbindelse bør en vurdering af modtagerlandets bistandsbehov og mulighed for at modtage bistand fra andre lande og internationale organisationer spille en rolle for vores eget valg af modtagerlande.

Det bør fremhæves, at 1980'erne har været præget af nedgang i de finansielle overførsler set i forhold til udviklingen i ulandenes nationalprodukt. Det er sket i en periode, hvor det finansielle behov har været meget stort, bl.a. på grund af den ulige handel og den voksende gældsbyrde. De kommercielle kapitaltilførsler er generelt faldet drastisk og er blevet dyrere for udviklingslandene.

Internationale analyser viser, at *Afrika syd for Sahara* har særlig store akutte udviklingsproblemer. Befolkningstilvæksten er meget høj, de finansielle tilførsler stagnerer eller falder, og miljøproblemerne vokser faretruende. Områdets behov for finansiering for blot at reetablere importsituationen i 1981 er ikke dækket, og væksten i produktionen er mindre end befolkningstilvæksten.

Der er samlet set sket forskydninger i den geografiske fordeling af den offentlige bistand, som uddyber de regionale forskelle. Som det oplyses i henvendelsen fra Center for Udviklingsforskning, er den udbetalte bistand i perioden 1984-87 til Afrika syd for Sahara (i løbende USD) stagneret, til Sydasiens er den vokset med 1/4, og til det fjerne Østasien er den vokset med 30 pct. (til Kina, Indonesien, Filippinerne næsten fordoblet).

Efter Socialistisk Folkepartis opfattelse bør de her nævnte tendenser tages i betragtning i forbindelse med landevalget. Som vi læser Danidas handlingsplan, er der en iøjnefaldende tendens til, at hensynet til danske leverancer skal bestemme landevalget, herunder ønsket om at komme ind på nye markeder. Den opgave bør løses af de økonomiske ministerier. Bli- ver hensynet til kommercielle danske eksport-

interesser afgørende, betyder det, at andre lande med større bistandsbehov og med bedre muligheder for at opfylde målsætningerne for dansk bistand vælges fra. Allerede den eksisterende binding af dansk bistand til danske leverancer har resulteret i problematiske projekter.

For Socialistisk Folkeparti er det altafgørende, at dansk ulandsbistand går til de lande og til de befolkningsgrupper, som har det *største bistandsbehov*. Dette indgår også som et hovedprincip i Danidas forslag til handlingsplan. *Fattigdomsmålsætningen* bør imidlertid også i praksis være den bestemmende målsætning og endnu mere konsekvent, end tilfældet er i dag. I videst mulig udstrækning skal fattigdomskriteriet forenes med målsætningen om at oprette miljøet og hjælpe ulandskvinderne. Det er efter Socialistisk Folkepartis opfattelse beklageligt, at Danidas handlingsplan ikke i langt højere grad konkretiserer, hvordan Danidas kvinde- og miljøhandlingsplaner konkret skal følges op.

Som anført bl.a. i henvendelsen fra Verdensnaturfonden (optrykt som bilag til beretningen) bør Danidas miljøhandlingsplan omsættes konkret i form af velforberejdede projekter og udnyttelse af dansk og international ressourcebase. I mange ulande findes »græsrodsbevægelser«, det vil sige non-governmental organizations, som arbejder for miljøet. At støtte dem vil kunne være en effektiv måde til at fremme et engagement i miljøbeskyttelse og en folkelig debat i udviklingslandene selv. I Danidas miljøhandlingsplan understreges, at ulandene må opbygge en større ekspertise i økologi, også inden for den centrale administration, for at kunne styre landet frem mod en bæredygtig udvikling. Denne omstilling bør gælde Danida selv, sådan at Danida udbygger sin egen økologiske ekspertise.

Som velargumenteret i oplæggene fra Else Marie Buck, KULU, og fra John Martinussen, Mellemløkkeligt Samvirke, (begge optrykt som bilag til beretningen) er bistand til kvinder et selvstændigt mål, men det er desuden et vigtigt *middel* til realisering af fattigdomsmålsætningen, fordi bistandsarbejdet med kvinder gen-